

GLOSÁŘ TERMÍNŮ

anglicky

česky

definice

A

AAU - assigned amount unit	jednotka přiděleného množství (AAU)	Emisní kvóta vyjádřená v tunách ekvivalentu CO ₂ , přidělená státům uvedeným v Příloze B Kjótského protokolu na základě redukčního závazku Kjótského protokolu. Jedna jednotka AAU opravňuje držitele (stát) vypustit jednu tunu CO ₂ .
Absolute target	absolutní cíl	Emisní cíl účastníka stanovující strop jeho celkových emisí, nezávisle na úrovních výstupů.
Account	účet	Místo, entita informačního systému, kde jsou vedeny povolenky anebo kjótské jednotky a kde se zaznamenávají jednotlivé transakce.
Account holder	držitel účtu	Osoba, která má účet v systému rejstříků
Additionality	dodatečnost, adicionalita, přínosy realizace projektů	V rámci programu snižování účinků skleníkových plynů se za dodatečné opatření považuje takové snížení, které by bez realizace projektu emisních kreditů nenastalo.
Allocation	alokace	Přidělení povolenek nebo kjótských jednotek jejich držitelům pro příslušné období.
Allowance	povolenka	Termín definovaný směrnicí 2003/87/EC, v české legislativě jde o majetkovou hodnotu odpovídající právu provozovatele zařízení vypustit do ovzduší v daném kalendářním roce ekvivalent tuny CO ₂ .
Annex I Countries	státy uvedené v Příloze I Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu (UNFCCC)	24 původních členských zemí OECD (s výjimkou Mexika a Koreji) a tzv. země s tranzitivní ekonomikou, které podpisem UNFCCC vyjádřily souhlas snížit své emise v r. 2000 na hodnoty z roku 1990.
Annex B Countries	státy uvedené v Příloze B Kjótského protokolu	38 signatářských zemí Kjótského protokolu, které přijaly kvantifikované závazky redukce emisí skleníkových plynů v období 2008-2012

1997		Poznámka
Země uvedené v Příloze B	Závazek snížení emisí	(Závazek v rámci bubliny EU)
Evropská unie	- 8 %	
Austrálie	+ 8 %	
Rakousko	- 8 %	(- 13 %)
Belgie	- 8 %	(- 7,5 %)
Bělorusko		<i>Nepodepsalo Protokol</i>
Bulharsko	- 8 %	
Kanada	- 6 %	
Chorvatsko	- 5 %	
Česká republika	- 8 %	<i>Podepsala Úmluvu v r. 1993</i>
Dánsko	- 8 %	(- 21 %)
Estonsko	- 8 %	
Finsko	- 8 %	(0 %)
Francie	- 8 %	(0 %)
Německo	- 8 %	(-21 %)
Recko	- 8 %	(25 %)
Maďarsko	- 6 %	
Island	+ 10 %	
Irsko	- 8 %	(+ 13 %)
Itálie	- 8 %	(- 6,5 %)
Japonsko	- 6 %	
Litva	- 8 %	
Lichtenštejsko	- 8 %	
Lotyšsko	- 8 %	
Lucembursko	- 8 %	(- 28 %)
Monako	- 8 %	
Nový Zéland	0 %	
Norsko	+ 1 %	
Polsko	- 6 %	
Portugalsko	- 8 %	(+ 27 %)
Rumunsko	- 8 %	
Ruská federace	0 %	
Slovenská rep.	- 8 %	<i>Podepsala Úmluvu v r. 1993</i>
Slovensko	- 8 %	
Španělsko	- 8 %	(+ 17 %)
Švédsko	- 8 %	(+ 4 %)
Švýcarsko	- 8 %	
Československo		<i>Nyní Česká republika a Slovenská republika</i>
Nizozemsko	- 8 %	(- 6 %)
Turecko		<i>Nepodepsalo Úmluvu ani Protokol a požádalo o vypuštění z Přílohy I</i>
Ukrajina	0 %	
Spojené království	- 8 %	(- 12 %)
Spojené státy	- 7 %	
ZEMĚ PŘÍLOHY B	- 5,2 %	
CELKEM		

Annex II Countries

státy uvedené v Příloze II Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu

24 členských zemí OECD a Evropské unie, které se zavázaly pomáhat rozvojovým zemím ke snížení jejich emisí skleníkových plynů finanční

	OSN o změně klimatu	asistencí a transferem technologií.
B		
Banking (or carry-over)	banking	Ponechání si povolenek nebo kreditů za účelem využití v následujícím obchodovacím období než pro které byly vydány.
Baseline or baseline emissions	referenční úroveň emisí, baseline	Celkové množství emisí za určité časové období, používané jako referenční stav pro kvantifikaci budoucích emisních redukcí. Stav, který lze očekávat v případě, že projekt nebude realizován. Baseline se stanovuje pro každý projekt samostatně nebo společně pro skupinu stejných projektů (např. biomasa, zateplování budov, energetická opatření v nemocnicích a školách, kogenerace apod.).
BAT – Best Available Techniques	nejlepší dostupné techniky	Nejlepší dostupnou technikou se rozumí neefektivnější a nejkročilejší stadium vývoje činností a jejich provozních metod z hlediska efektivnosti výroby a omezení jejího dopadu na životní prostředí. Termín je definován legislativou integrované prevence a snižování znečištění (IPPC).
BAU – Business as usual scenario	scénář obvyklého podnikání	Úroveň emisí, která by nastala v případě nevyvolání žádného úsilí na jejich snížení.
Benchmarking	benchmarking	Metoda přidělování emisních práv (v kontextu EU ETS povolenek) na základě specifických emisních faktorů udávajících množství emisí na jednotku výroby. Specifické emisní faktory mohou vycházet například z nejlepších dostupných technik (BAT). Je alternativou grandfatheringu.
Block	blok	Povolenky a kredity jsou tvořeny číslováním po blocích. Blok představuje skupinu povolenek nebo kreditů s řadovými sériovými čísly. Každý blok je jedinečný a identifikovatelný.
Borrowing	půjčování / výpůjčka	Použití povolenek nebo kreditů z následujícího obchodního období ve stávajícím obchodním období.
Bubble	bublina	Pojem z oblasti regulace: dva nebo více emisních provozů je chápáno, jakoby se nacházely pod jednou hypotetickou střeou a tvořily tak jeden společný emisní zdroj. Bublina může obsahovat dva a více emisních míst v rámci jednoho provozu, nebo dva a více různých provozů v rámci určitého omezeného území. Rovněž země mohou agregovat své závazky na snižování emisí do bublin a své individuální státní alokace si pak mohou vzájemně dohodnout. Evropská unie se rozhodla jít touto cestou přijetím tzv. Burden Sharing Agreement.
Burden Sharing Agreement	dohoda o sdílení břemene	Dohoda v rámci Kjótského protokolu mezi tehdejšími státy Evropských společenství (EU15), podle níž členské státy odsouhlasily realokovat své jednotky přiděleného množství (AAU) v rámci bubliny EU jinak než definuje Kjótský protokol (dle Protokolu má každý členský stát závazek redukce -8%), přičemž společné splnění těchto realokovaných závazků povede ke snížení emisí v rámci bubliny EU o 8%. Jedná se specifický přístup umožněný Kjótským protokolem. Každá členská země je pak společně a striktně odpovědná za splnění celkového emisního limitu v bublině.
Buyer	kupující	Osoba, která od jiné osoby formou koupě, leasingu nebo jinou cestou převodu kupuje kredity nebo povolenky.
C		
Cancellation Account(s)	účet / účty pro zrušení	Účty, na kterých se povolenky a kjótské jednotky ruší.
Cap	emisní strop	Limit celkových emisí za určité časové období.
Carbon Dioxide (CO ₂)	oxid uhličitý	Hlavní skleníkový plyn, který tvoří přibližně dvě třetiny celkových emisí skleníkových plynů vyjádřených v tunách ekvivalentu CO ₂ . U emisí vyjadřovaných v tunách uhlíku se používá následující vzorec přepočtu: 1 tuna uhlíku = 12/44 (3/11) tuny CO ₂ nebo, vyjádřeno faktorem: 1 tuna uhlíku = 3,67 tuny oxidu uhličitého.
Carbon Sequestration	sekvence / vázání uhlíku	V kontextu problematiky snižování emisí skleníkových plynů se jedná o odlučování uhlíku z atmosféry a jeho vázání na určitou dobu. Uhlík může být sekvestrován např. v lesích, půdě, mořích a oceánech.
Categories of activities	kategorie průmyslových činností	Typy činností uvedené v Příloze 1 směrnice EU 2003/87/EC.
CboT – Chicago Board of Trade	burza CBOT	Komoditní burza v Chicagu
CCX – Chicago Climate Exchange	Chicagská klimatická burza CCX	Systém obchodování emisemi skleníkových plynů, zahájený v Chicagu v září 2003. Do systému jsou zapojeny společnosti, které se dobrovolně zavázaly snížit do roku 2006 své emise skleníkových plynů o 4 %.
CDM – Clean Development Mechanism	mechanismus čistého rozvoje	Projektový mechanismus zakotvený v Článku 12 Kjótského protokolu, jehož předmětem jsou činnosti států uvedených v Příloze I Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu, zaměřené na snížení emisí skleníkových plynů v rozvojových zemích.
(CDM) Executive Board	(CDM) výkonný výbor	Orgán Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu, který bude aplikovat, prověřovat a kontrolovat projekty CDM projekty a autorizovat vystavování kreditů CERs.
Central Administrator	Hlavní správce	Instituce jmenovaná Evropskou komisí jako provozovatel CITL.
CERs – Certified Emission Reductions	certifikovaná jednotka snížení emisí	V kontextu programu skleníkových plynů se jedná o ověřené a autentifikované snížení skleníkových plynů pomocí projektů CDM na redukci nebo sekvenci emisí, které certifikoval příslušný výkonný výbor.
Commitment Period	kontrolní období	2008-2012 (první kontrolní období): pětileté období, v jehož průběhu se signatáři Kjótského protokolu zavázali snížit své celkové emise celkem o 5,2 % v porovnání s celkovou úrovní svých emisí v roce 1990.
Commitment Period Reserve	rezerva pro kontrolní období	Každá signatářská země Příloze B (Kjótského protokolu) musí ve svém národním rejstříku udržovat takovou rezervu emisních jednotek, která nesmí být nižší než 90 % celkového přiděleného množství vypočítaného dle čl. 3., par. 7 a 8. Protokolu nebo 100 % emisí poslední dostupné inventury emisí

		vynásobené pěti, podle toho, která z těchto dvou hodnot je nižší.
Community Independent Transaction Log (CITL)	nezávislá evidence transakcí Společenství	Ústřední místo registrovaných transakcí v rámci EU ETS.
Competent Authority	kompetentní orgán	Orgán jmenovaný každým členským státem EU jako národní orgán odpovědný za implementaci a dohled nad systémem obchodování s povolenkami definovaným směrnicí 2003/87/EC.
Compliance	splnění	Předložení ekvivalentního počtu povolenek k ověřeným emisím provozovatele.
Compliance Account	účet odevzdaných povolenek	Účet, kam provozovatelé odevzdávají své povolenky v souladu s ověřenými emisemi.
Compliance Committee	výbor pro kontrolu dodržování závazků	Výbor dohlížející na dodržování závazků signatářských zemí vyplývajících z Kjótského protokolu.
COP – Conference of Parties	Konference smluvních stran (COP)	COP je nejvyšší orgán UNFCCC. Úloha Konference smluvních stran (složené z více než 170 zemí, které ratifikovaly Konvenci) spočívá v podpoře a provádění implementace Konvence.
Credits	kredity	Vznikají z projektů JI a CDM a podléhají certifikaci výkonného výboru CDM. Udílí se na základě počtu tun dosaženého snížení ekvivalentu CO ₂ v porovnání s referenční úrovní emisí (baseline)
D		
Directive on Emissions Trading	směrnice EU o obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů	Směrnice 2003/87/ES Evropského parlamentu a Rady ze dne 13. října 2003 ustanovující schéma pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů v rámci Společenství a pozměňující směrnici Rady 96/61/ES.
E		
Emissions	emise	Vypouštění skleníkových plynů do ovzduší (atmosféry), resp. skleníkové plyny vypuštěné do ovzduší, jsou předmětem regulace v rámci Kjótského protokolu či Směrnice 2003/87/EC.
ERU – Emission Reduction Unit	jednotka snížení emisí (ERU)	Emisní redukce vzniká realizací projektu Joint Implementation. Jednotka označující jednu tunu CO ₂ ekvivalentu v rámci realizovaného projektu JI.
ERUPT – Emissions Reduction Procurement Tender		Program holandské vlády pro financování projektů JI. Cílem je podpora investic do projektů JI v jiných zemích formou odkupu dosažených emisních redukcí (jednotek ERU) holandskou vládou. Specifikem programu je tendrový přístup, kdy investoři do projektů nabízejí dle vyhlášené zadávací dokumentace (Terms of Reference) k odkupu předpokládané emisní redukce, ze kterých si holandská vláda vybírá nejlepší nabídky. Jde o aktivitu mající napomoci splnění kjótského redukčního závazku Nizozemím.
Emissions Trading	obchodování s emisemi	Ekonomický nástroj snižování emisí, který formou převoditelných (obchodovatelných) emisních práv či emisních redukcí umožňuje regulovaným subjektům flexibilně dosahovat požadovaných redukčních cílů. Jedná se o přístup, který je z hlediska nákladů efektivnější než tradiční regulatorní mechanismy.
EU ETS – EU Emissions Trading Scheme	EU schéma pro emisní obchodování	EU ETS je jeden z nástrojů pro splnění redukčního závazku EU vyplývajícího z Kjótského protokolu. Je definován směrnicí 2003/87/ES, která byla schválena Evropským parlamentem v červenci 2003 a která na území EU-25 zavádí systém obchodování s emisními právy na emise skleníkových plynů pro vybrané skupiny znečišťovatelů (firem). Emisní práva jsou volně převoditelná na území EU-25.
F		
Flexible Mechanisms	flexibilní mechanismy	V rámci Kjótského protokolu jsou zavedeny tři tzv. flexibilní mechanismy ke snížení globálních emisí skleníkových plynů: mezinárodní emisní obchodování (IET – článek 17 Protokolu), projekty společné realizace (JI – článek 6 Protokolu) a mechanismus čistého rozvoje (CDM – článek 12 Protokolu). Flexibilní mechanismy mohou být pouze doplňkem domácích opatření, nicméně umožňují globální obchodování s emisními jednotkami či emisními redukcemi v rámci Kjótského protokolu.
G		
GEF – Global Environment Facility	Globální fond pro životní prostředí / Světový program ochrany životního prostředí	Instituce, která hraje klíčovou roli při řešení prioritních otázek životního prostředí, jako je například problematika biodiverzity, klimatických změn, úbytek ozónové vrstvy a znečišťování světových moří a oceánů.
Global Warming Potential	potenciál globálního ohřevu	Potenciál globálního ohřevu umožňuje vzájemně porovnávat různé skleníkové plyny v kontextu jejich relativního podílu na globálním oteplování. Umožňuje tak vyjádření celkových emisí v tzv. CO ₂ ekvivalentu (vyjádření relativního podílu v tunách CO ₂).
Grandfathering	grandfathering, alokace založená na historickém přístupu	Přidělování emisních práv (v kontextu EU ETS povolenek) na základě emisí daného znečišťovatele v minulosti (např. za dané historické období). Je alternativou benchmarkingu.
GHG – Greenhouse Gasses	skleníkové plyny	Plyny, které přispívají ke klimatickým změnám v důsledku skleníkového efektu (oxid uhličitý CO ₂ , oxid dusný N ₂ O, metan CH ₄ , částečně nebo zcela fluorované uhlovodíky nebo fluorid sírový SF ₆ , halogenované uhlovodíky). Jsou definovány v Příloze A Kjótského protokolu.
Greenhouse Gas Reduction	snížení emisí skleníkových plynů	Snížení emisí skleníkových plynů. Obvykle se uvádí v tunách ekvivalentu oxidu uhličitého (tCO ₂ e) na základě potenciálu globálního ohřevu.
G77	G77	Regionální uskupení 132 rozvojových zemí, ustanovená v roce 1967. Jedna z negociačních skupin působící v rámci UNFCCC.
H		
Holding Account	vkladový účet	Běžný typ účtu, který je zřizován pro všechny účastníky EU ETS či obchodování v rámci Kjótského protokolu. Slouží k počáteční alokaci

		povolenek a od roku 2008 i jednotek AAU.
Hot Air	hot air, teplý vzduch	Převís emisních jednotek způsobený hospodářským kolapsem nebo snížením výroby, nikoli zásluhou aktivních snah o snížení emisí. Je tak označován přebytek, kterým disponují především státy Příloze B Kjótského protokolu, které prošly ekonomickou transformací spojenou s restrukturalizací výroby a poklesem hospodářské aktivity mající za následek výrazný pokles emisí skleníkových plynů.
IETA – International Emissions Trading Association	Mezinárodní asociace pro obchodování s emisemi (IETA)	Nezisková organizace, která byla založena v červnu 1999 k ustanovení funkčního mezinárodního rámce pro obchodování s redukcemi emisí skleníkových plynů. Mezi 90 členů této mezinárodní asociace patří vedoucí nadnárodní společnosti z oblasti obchodování s oxidem uhličitým: emitenti, zprostředkovatelé, pojistitelé, ověřovatelé a právní firmy. IETA pracuje na rozvoji aktivního, globálního trhu se skleníkovými plyny, který bude jednotný ve všech státech. Při této činnosti se IETA soustředí na vytváření systému a nástrojů, které zaručí efektivní obchodní spolupráci.
Independent Transaction LOG (ITL)	nezávislá evidence transakcí (ITL)	Ústřední místo registrovaných transakcí v rámci Kjótského protokolu. Analogie CITL pro globální obchodování.
Installation	zařízení	Termín EU ETS. Stacionární technická jednotka, ve které se provozuje jedna nebo více činností, které mohou mít vliv na emise; za zařízení se nepovažují jednotky používané k výzkumu, vývoji a zkoušení nových výrobků a procesů.
IPCC – Intergovernmental Panel on Climate Change	Mezivládní panel pro změny klimatu (IPCC)	Organizace vznikla v roce 1988 poté, co valné shromáždění OSN požádalo Světovou meteorologickou organizaci a Program pro životní prostředí (UNEP), aby upozornily na tento problém a našly způsob, jak ho řešit.
IPPC – Integrated Pollution Prevention and Control	Integrovaná prevence a omezování znečištění (IPPC)	EU směrnice z roku 1996, která stanovuje pravidla prevence a omezování znečištění životního prostředí z průmyslových činností.
J		
JI – Joint Implementation	projekty společné realizace (JI)	Flexibilní mechanismus Kjótského protokolu, definovaný článkem 6, v jehož rámci investorská země investuje do konkrétního projektu snížení emisí v hostitelské zemi a za vynaložené finanční prostředky získá dosažené emisní redukce formou jednotek ERU. Oba státy musí být státy Příloze I Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu.
K		
Kyoto Protocol	Kjótský protokol (KP)	Mezinárodní dohoda z roku 1997, která mj. definuje kvantifikované závazky vybraných průmyslových zemí snižovat emise skleníkových plynů. Umožňuje dosažení závazků pomocí tzv. flexibilních mechanismů.
Kyoto units	kjótské jednotky	Jednotky emisí či emisních redukcí vyplývajících z Kjótského protokolu, každá jednotka je vyjádřena v ekvivalentu oxidu uhličitého. Zejména jde o jednotky AAU, ERU, CER a RMU.
L		
Linking Directive	Propojovací směrnice	Směrnice 2004/101/ES doplňující směrnici 2003/87/EC umožňující využití kreditů ERU a CER v rámci EU ETS a propojující tak evropský a kjótský systém obchodování.
LULUCF – Land-use, land-use change and forestry	využití půdy, změny využití půdy a lesnictví	Aktivity, které formou tzv. propadů vážou atmosférický uhlík (v půdě, mořích, oceánech či živých organismech, především lesích) a přispívají tak ke snižování koncentrací skleníkových plynů v atmosféře. Lze je využít jako jedné z možností snižování emisí. Jedná se o metodicky velmi komplikovanou problematiku, která je navíc velmi citlivá z hlediska akceptace pro využití v rámci boje proti globálnímu oteplování.
M		
Montreal Protocol	Montrealský protokol	Montrealský protokol o látkách poškozujících ozónovou vrstvu Země je mezinárodní úmluva Spojených národů, která byla uzavřena v Montrealu 16. září 1987, nabyla účinnosti v lednu 1989 a následně byla pozměněna a doplněna v Londýně (1990). Jejím cílem je regulace látek poškozujících ozónovou vrstvu Země (tzv. freonů).
N		
National Retirement Account	národní účet pro odebrání	Národní účet, na který se v rámci EU ETS převádějí odebrané povolenky, poté co byly odevzdány provozovatelem, a dále zpracovány správcem rejstříku.
NGO – Non Governmental Organization	nevládní organizace	V širším slova smyslu se název nevládní organizace používá pro neziskové organizace nezávislé na vládě. Nevládní organizace se obvykle zaměřují na snižování lidského utrpení, ochranu životního prostředí, zajištění základních sociálních služeb nebo rozvoj komunit atd.
O		
OECD – Organization for Co-operation and Economic Development	Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj	Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj byla založena v roce 1961 a sdružuje 30 členských zemí do jednotného fóra s cílem diskutovat, rozvíjet a zdokonalovat ekonomické a sociální politiky.
Offset ratio	vyrovnaní, offset	Offsetové programy (protiúčet) byly iniciovány v roce 1976 v USA jako řešení střetu mezi ekonomickým růstem a negativními tendencemi vývoje ukazatele kvality ovzduší v oblastech, které překračovaly emisní limity. V těchto oblastech byla velmi malá nebo vůbec žádná možnost alokovat nové výrobní kapacity nebo rozšířit existující podniky. V rámci offsetových programů je v těchto oblastech umožněno usídlení nových podniků nebo rozšíření stávajících podniků za předpokladu, že získají práva na vypouštění emisí od stávajících (existujících) zdrojů v dané oblasti. Jedná se o specifickou formu využití mechanismu obchodování s emisními právy.
Operator	provozovatel zařízení	Termín EU ETS - osoba, která skutečně provozuje zařízení v rámci systému EU ETS; není-li taková osoba, považuje se za provozovatele zařízení vlastník

zařízení.

P

Participant	účastník	Účastníkem EU ETS se rozumí fyzická osoba mající v národním rejstříku otevřen alespoň jeden účet.
Party	signatářská země, smluvní strana	Smluvní strana mezinárodní Úmluvy nebo Protokolu. V kontextu emisí skleníkových plynů je míněna UNFCCC nebo KP.
Party Register	národní rejstřík	Rejstřík provozovaný státem ve smyslu národního rejstříku.
Party Account	národní účet	Národní účet daného státu v rejstříku (v případě ČR jde o státní účet ČR).
Permit	povolení	Povolení je v kontextu EU ETS administrativním povolením, které musí mít všechna zařízení spadající pod působnost EU ETS. Definuje základní práva i povinnosti provozovatele daného zařízení v rámci EU ETS, je nepřenositelné. V ČR je nedílnou součástí povolení i monitorovací plán definující způsob jakým bude provozovatel zařízení zjišťovat a vykazovat emise skleníkových plynů z daného zařízení.
Penalty	pokuta	EU ETS definuje sankce za porušování pravidel systému. V případě, že provozovatel zařízení neodevzdá (nevyřadí) množství povolenek odpovídajících jeho emisím v předchozím roce, je povinen za každou tunu nepokrytou povolenkami zaplatit pokutu. V prvním obchodovacím období je pokuta 40 EUR, v dalších obchodovacích obdobích je výše pokuty 100 EUR. Zaplacení pokuty provozovatele nezprošťuje povinnosti vyřadit povolenky za tyto emise v následujícím kalendářním roce.
Pooling	sdužování, pooling	Tvorba sdružení provozovatelů. Jedná se o proces sdružení více zařízení v rámci jedné aktivity (při dodržení platných předpisů pro sdužování) do jednoho celku, za účelem zjednodušení správy zařízení v rámci EU ETS. Sdružení si určí zástupce, který je odpovědný za plnění povinností sdružení ve smyslu vyřazování povolenek odpovídajících vykázaným emisím za celé sdružení.

Q

R

Registry	rejstřík	Informační systém zajišťující procesy související s obchodováním s povolenkami či emisními jednotkami, především ve smyslu evidence držení, převodu a vyřazování povolenek či jiných emisních jednotek či redukcí
Registry Administrator/Manager	správce rejstříku	Správce (administrátor) rejstříku odpovědný za jeho fungování dle daných pravidel.
Relative target	Relativní cíl	Závazek redukce emisí vyjádřený ve snížení emisní náročnosti na jednotku výroby či jiný relativní ukazatel. Opakem absolutního závazku.
Removal Units (RMUs)	jednotka sekvence	Emisní redukce dosažená vázáním uhlíku formou propadů.

S

Seller	prodávající	Osoba, která nabízí kredity či povolenky prostřednictvím prodeje, pronájmu, dvoustranného obchodu nebo jiných tržních transakcí.
Subsidiary Body for Scientific and Technological Advices (SBSTA)		Jeden z orgánů UNFCCC, zabývající se vědeckými, technologickými a metodickými záležitostmi. Slouží jako spojení mezi vědeckými informacemi poskytnutými odbornými zdroji a mezi politikou plnění cílů UNFCCC.
Subsidiary Body for Implementation (SBI)		SBI pomáhá při posuzování a hodnocení plnění UNFCCC. Hraje klíčovou roli při konzultacích Národních emisních inventur a Národních sdělení předkládaných smluvními stranami. Konferenci smluvních stran poskytuje informace o finančních mechanismech a administrativních a rozpočtových záležitostech UNFCCC.
Supplementarity		Koncepce, kdy vedle pouhého omezování domácích emisí lze pro plnění redukčních závazků Kjótského protokolu jednotlivých zemí použít tři flexibilní mechanismy, nicméně pouze jako doplněk domácích opatření, která musí tvořit většinu snah státu při snižování emisí.
Surrender of allowances	Odevzdání povolenek	Proces, ve kterém provozovatel zařízení vyřadí počet povolenek, které odpovídají ověřenému množství emisí. Provozovatel zařízení v rámci EU ETS je povinen vyřadit počet povolenek odpovídající množství ověřených emisí za předcházející kalendářní rok. Provozovatelé, kteří nevyřadí příslušný počet povolenek do 30. dubna následujícího roku budou penalizováni.
Sustainable Development	Udržitelný rozvoj	Rozvoj společnosti, který uspokojuje potřeby současné generace, aniž by omezoval potřeby budoucích generací.

T

Target	cíl	Emisní cíl, v kontextu emisí skleníkových plynů jde o konkrétní závazek dosáhnout určité úrovně emisí skleníkových plynů v daném období nebo k danému datu.
tCO ₂ e	ekvivalent jedné tuny oxidu uhličitého	Jednotka, ve které jsou vyjadřovány emise skleníkových plynů. Vzhledem k tomu, že každý skleníkový plyn má jiný potenciál globálního ohřevu, jsou plyny přepočítávány na ekvivalent tuny oxidu uhličitého aby bylo možno jejich vzájemné srovnání.
Trading Account	obchodní účet	Účet, z něhož provádět obchody s povolenkami a kjótskými jednotkami.
Transaction	transakce	Pohyb kvót a kreditů z jednoho účtu v rejstříku na jiný.
Transfer	převod	Odkazuje na pohyb povolenek z jednoho účastnického účtu v rejstříku na jiný, výsledkem je změna vlastnictví. Převod může být realizován pouze

		prostřednictvím rejstříku a musí být odlišen od obchodu či transakce.
Trustee	zástupce sdružení provozovatelů, zástupce	Zástupce sdružení je osoba, která na sebe přebírá určité závazky za splnění povinností členů sdružení. Především se jedná o závazky související s vyřazováním povolenek odpovídajících verifikovaným emisím jednotlivých členů sdružení.
U -		
UNFCCC – United Nations Framework Convention on Climate Change	Rámcová úmluva OSN o změnách klimatu	Rámcová úmluva OSN o změně klimatu byla přijata v červnu 1992 na Konferenci OSN o životním prostředí a rozvoji (UNCED) v Rio de Janeiru a vstoupila v platnost 21.3.1994. Základním cílem Úmluvy je vytvořit předpoklady pro urychlenou stabilizaci koncentrací skleníkových plynů v atmosféře na takové úrovni, která by zabránila nebezpečné interferenci antropogenních vlivů s klimatickým systémem.
V		
Verifier	ověřovatel	Organizace/ podnik pověřený Kompetentním orgánem pro ověřování emisních výkazů od provozovatelů zařízení v rámci EU ETS.
Verification	ověření	Proces nezávislého ověření skutečného množství emisí, emitovaných zařízením či v rámci daného projektu.
W		
WBCSD – World Business Council for Sustainable Development	Světová podnikatelská rada pro udržitelný rozvoj	Organizace se sídlem v Ženevě, která vypracovala GHG protokol a která společně s Institutem pro světové zdroje stanovila obecně přijatelnou metodu pro měření a vykazování emisí skleníkových plynů.
WRI – World Resource Institute	Institut pro světové zdroje	Sdružení sídlící v Americe, které se angažuje v ochraně životního prostředí a spolupracovalo se Světovou podnikatelskou radou pro udržitelný rozvoj na vypracování GHG Protokolu.
X		
Y		
Z		